

ske med Struer og Odder, nemlig at de bleve Købstæder, og hvis Grundejerkreditforeningen saa ikke skulde bevare Retten til at give Laan i de Ejendomme, der er dér, vilde Følgen blive, at man vil nepot fremkalde det, som Regering og Rigsdag paa den Tid mente var uforsvarligt, at gøre Laaneomraadet saa lille, at det er vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at opretholde en Kreditforening med Udsigt til at imødekomme Ønskerne om at stille dens Laantagere paa lige Fod med andre Grundejere her i Landet.

Det ærede Medlem fra Skjolddelev (Johannes Pedersen) gjorde en Bemærkning om Pantesikkerheden i smaa Ejendomme, der vare forbundne med Landbrug, i Sammenligning med Pantesikkerheden i Ejendomme i Stationsbyerne. Jeg kunde ikke forstaa ham anderledes, end at hans Tanke var den, at Pantesikkerheden som almindelig Regel var større i Ejendomme, der vare forbundne med et lille Landbrug end, hvor dette ikke var Tilfældet. Men der, hvor jeg bor — og det er et af de midtjydske velstillede Sogne, Gøllerup Sogn — har Forholdet været det, at medens Repræsentanten dér for 20 til 30 Aar siden — og det er for Resten den samme, der er der endnu — var tilbøjelig til at indstille, at der ydedes større Laan i en Ejendom, naar der var forbundet Landbrug med den, end i Stationsbyerne i Hammerum, har det i Aarenes Løb vist sig, at man var udsat for langt større Tab paa Landejendomme end paa, hvad man kunde kalde Byeendomme, og der er nu mere Tilbøjelighed til at gaa op med Laanene i Ejendomme paa Stationspladser end paa andre Steder. Det er ogsaa naturligt, for i sin Almindelighed fremkomme disse Pladser paa Grund af Forholdenes Udvikling, de skabe saa at sige sig selv. Jo flere der kommer til at bo paa en Plads, des større blive Udviklingsmulighederne.

Den højtærede Minister omtalte Konkurrencen mellem de forskellige Kreditforeninger. Jeg kan sige med Sandhed, at vor Forening har aldrig drevet Konkurrence paa usund Maade. Det sidste Laan, hvori jeg har været med til at votere, angik en Ejendom, hvori vi havde Pant i Forvejen, og hvori man søgte at faa Tillægslaan, men vedkommende Laansøger — og det kan ikke undgaas, at Laansøgerne søge at gøre sig Fordel ved at paastaa, at de kunne faa større Laan i en anden Kreditforening — søgte saa Laan i Husmandskreditforeningen og fik Tilsagn om et Laan af en bestemt Størrelse. Vi havde saa udbedt os Oplysninger, inden vi voterede, og Følgen blev, at vi sagde: Vi give ikke større Laan, end

Husmandskreditforeningen giver. Derfor bevilgede vi simpelthen ikke Laanet, til Trods for at Pantet var et, vi i Forvejen havde. At der kan ske Misligheder og Fejltagelser baade til den ene og til den anden Side, er jeg ret enig med det ærede Medlem om. Det kan ske, at vi indenfor vor Forening overfor Panter, der gaa til begge Sider, kunne komme til at votere forkert og give et noget for stort Laan, og det omvendte kan ogsaa ske. Men naar der af det ærede Medlem for Aalborg Amts 3die Valgkreds (J. H. Jensen) blev gjort opmærksom paa, at Tabene faldt væsentligt indenfor de smaa Laan, vil jeg dog gøre ham opmærksom paa, hvad han ikke kan se, at de største Tab ere faldne paa de store Ejendomme. Det er for Resten kun forholdsvis faa Tab, der er, og de ere faldne meget spredte, men der er navnlig et Par enkelte Tilfælde, hvor de have været særlig store, og det er paa Laan, som have været langt over den Vurderingsgrænse, der er Tale om.

Jeg kan i øvrigt takke for den Tilslutning, Lovforslaget har vundet. Jeg skønner ikke rettere, end at Stemningen er for at imødekomme Lovforslaget, og det er dette, vi meget ønske og mene at kunne have Gavn af i den fremtidige Udvikling for de Laantagere, der søge vor Forening.

Johannes Pedersen: Med Hensyn til Spørgsmaalet om Pantesikkerheden er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem fra Herning (R. Nielsen) i, at den er tilstrækkelig god ved den Slags Ejendomme, vi tale om, naar vi komme op over en vis Størrelse. Men vi have set, hvorledes Husmandsloven har virket overfor de smaa Panter. Den har bidraget til, at Foreningen har maattet overtage en Del af de smaa Panter. De Foreninger, der virke med disse smaa Ejendomme, have faaet mange Tab. Arealet til saadanne Ejendomme er jo ikke ret stort, og Bygningerne ere forgængelige. Saa længe Ejendommene ere nye, er der ganske vist ikke Udsigt til noget Tab, men efter: som Bygningerne blive ældre, forringes Sikkerheden, og vel amortiseres Laanet efterhaanden, men Sikkerheden forringes alligevel mere, end hvor der er et større Jordtilliggende. Selv om en Ejer forsømmer Driften af Jorden, bliver Pantet dog ikke saa daarligt, som naar næsten hele Pantesikkerheden bestaar i forgængelige Ting. Dermed skal ikke være sagt, at de Ejendomme, her er Tale om, ere daarlige Panter, idet der nemlig udvises Forsigtighed fra Bestyrelsens Side. Der gives ikke større Laan end, at der er tilstrækkelig Sikkerhed.